

Kocie ścieżki

Przewodnik po krętych
drogach kociego umysłu

dr n. wet.

Jagna Kudła

[Przejdź do zakupu e-booka](#)

Kocie ścieżki

Przewodnik po krętych
drogach kociego umysłu

dr n. wet.

Jagna Kudła

© Jagna Kudła, 2021.

Ilustracje © Marysia Kudła, 2021.

Pamięci Katuszy i Perszinga – dzielnych i niezależnych kotów, które sumiennie ograniczały mąską populację w moim rodzinnym domu (choć jej część najwyraźniej traktowały jako inwestycję na przyszłość).

[Przejdź do zakupu e-booka](#)

Wstęp

Ludzie do kotów z łatwością przyklejają łatkę „złośliwy” lub „neurotyczny”. Podrapane ręce i twarze, zniszczone meble, zasikane podłogi, zszargane nerwy i zirytowani odwiedzinami intruzów sąsiedzi. To tylko wierzchołek góry lodowej – problemów, z którymi opiekunowie kotów często nie potrafią się uporać. Niektóre z nich wynikają z chorób somatycznych, inne są spowodowane nieumiejętnym podejściem do kotów i niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb behawioralnych. Z powodu stresu zwierzęta reagują strachem, lękiem, agresją lub innymi zaburzeniami zachowania. Z większością problemów behawioralnych można sobie poradzić dzięki wzbogaceniu otoczenia i systematycznej pracy, czasem przy wsparciu nutraceutyków lub leków o działaniu psychotropowym. Większości zaburzeń możemy również zapobiegać.

Chciałabym, żeby dzięki tej książce jak najwięcej osób uwierzyło, że wiele zachowań z pozoru niegrzecznych kotów można poprawić, a złożone zaburzenia można wyleczyć. Stosując porady zawarte w tej książce i nieraz bardzo proste rozwiązania możesz sprawić, że twój kot będzie po prostu szczęśliwy.

Jagna Kudła

[Przejdź do zakupu e-booka](#)

Spis treści

- Wyprawa polarna, czyli co kot domowy czuje zimą?
- Idzie luty – schowaj buty
- Marcowe eskapady. Kocia miłość oraz prawdy i mity o kastracji
- Jadą goście, czyli świąteczny najazd
- Majówka na zbójeckim szlaku. Czy możesz ograniczyć liczbę ofiar?
- Leśne dukty, polne dróżki. Jak dużego terytorium potrzebuje twój kot?
- Wakacyjna podróż w nieznane
- Meandry kociego języka, czyli czas na naukę nowych słówek
- Wycieczka do sanatorium. Jak rozpoznać ból u kota?
- Jazda na sygnale, czyli kot na receptę
- Schody do nieba. Czy koty przeżywają żałobę?
- Per aspera ad astra – grudzień, czyli niezbyt łatwy miesiąc w życiu kotów
- O AUTORCE – Jagna Kudła

[...]

Idzie luty – schowaj buty

luty

Od wielu lat pod koniec zimy mój gabinet zalewa fala... kocich problemów z trafianiem do kuwety. Podejrzewam, że może być to związane z kulminacją frustracji spowodowanej niedogodnościami zimowych miesięcy, ale często również z występowaniem problemów zdrowotnych, które zaostrzają się u kotów na skutek stresu, mniejszej ilości ruchu, światła dziennego oraz zimowego chłodu. Nie można zapomnieć również o tym, że szybkimi krokami zbliżają się kocie gody, co u zwierząt niewykastrowanych jest dodatkowym źródłem napięcia, u pozostałych zaś ślady zapachowe zostawiane przez obce zwierzęta oraz wrzaski zalotów i kocich bójek wywołują stres.

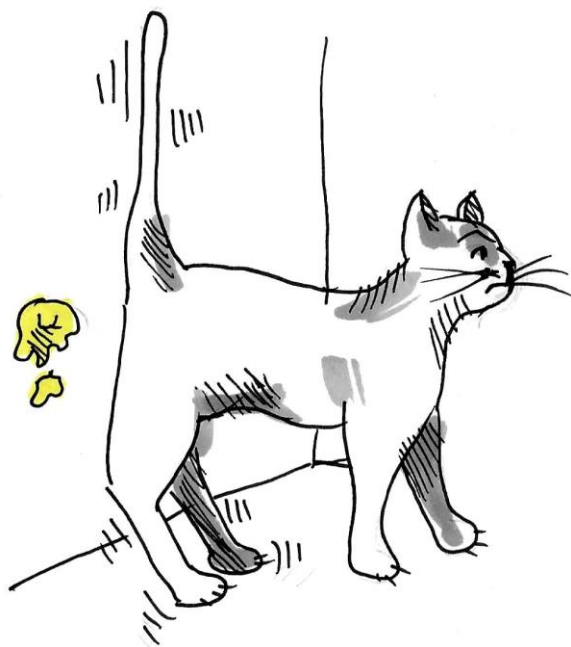
Kłopoty z załatwianiem swoich potrzeb w kuwecie oraz znakowanie moczem są najczęstszymi problemami behawioralnymi, z którymi spotykam się w mojej praktyce behawioralnej u kotów. Kiedy słyszę o „brudzeniu w domu” od razu wyobrażam sobie nowoczesne, niemal sterylne wnętrza, z szafami po sufit oraz schowanymi we wnękach. I najczęściej mam rację. W takich mieszkaniach bardzo często kuwety są wstydliwie pochowane – w ciasnym kącie toalety, pod schodami, a czasami nawet w szafkach. Ale oczywiście samo umiejscowienie kuwety nie jest jedyną przyczyną problemów. Bardzo często u podłoża kłopotów z zachowaniem czystości leżą inne przyczyny środowiskowe, choroby somatyczne, oraz zaburzenia behawioralne. To dlatego tak ważna jest prawidłowa diagnoza. Choremu kotu nie wystarczą nawet najlepsze feromony, najczystszy żwirek ani kocie „feng shui”.

Na początek warto zaznaczyć, że „brudzenie w domu” może oznaczać całą paletę problemów. Koty to wyjątkowo czyste zwierzęta, więc z ich punktu widzenia załatwienie się np. za kanapą jest zachowaniem czystości, skoro z jakichś względu nie odpowiada mu kuweta. Należy jednak odróżnić oddawanie moczu lub kału poza kuwetą od znakowania terenu moczem lub kałem. Jak wynika z danych brytyjskiego APBC (Association of Cat Behaviour Consellers) w 2002 roku, do najczęściej zgłaszanych problemów należało załatwienie się zwierząt poza kuwetą (24% u samców, 31% u kotek) oraz znakowanie moczem (28% u kotów, 12% u samic). Na dalszych miejscach były wymieniane różnego rodzaju zachowania agresywne i zaburzenia lękowe. Co ciekawe, dane z raportu APBC z 2005 roku wskazują, że problemy z załatwianiem się poza kuwetą dotyczyły przede wszystkim tych gospodarstw domowych, w których mieszkał tylko jeden kot. Natomiast,

[Przejdź do zakupu e-booka](#)

znakowanie moczem dotyczyło w większym stopniu gospodarstw, zamieszkiwanych przez dwa lub więcej kotów¹.

Jak wynika z badania przeprowadzonego przez Uniwersytet Lincoln w Wielkiej Brytanii, obecność przynajmniej jednego innego kota w gospodarstwie domowym zwiększa prawdopodobieństwo oddawania moczu poza kuwetą dwukrotnie i aż sześciokrotnie – prawdopodobieństwo znakowania moczem. Co ciekawe, ryzyka tego nie zwiększała obecność innych zwierząt domowych, np. psów. Koty zrelaksowane rzadziej wykazywały problemy niż, te które zakwalifikowano jako „bardzo przywiązane do opiekuna”².

Ryc. 2. *Kot znakującym moczem robi to najczęściej w pozycji stojącej, spryskując gładką powierzchnię w widocznym miejscu na wysokości lub powyżej nosa zwierzęcia. W charakterystyczny sposób przebijają wówczas tylnymi kończynami i potrząsają ogonem.*

¹ Association of Pet Behaviour Counsellors, 2005. Annual review of cases 2005. UK. Dostępny na: www.apbc.org.uk/

² Barcelos AM, McPeake K, Affenzeller N and Mills DS. (2018) Common Risk Factors for Urinary House Soiling (Periuria) in Cats and Its Differentiation: The Sensitivity and Specificity of Common Diagnostic Signs. *Front. Vet. Sci.* 5:108. doi: 10.3389/fvets.2018.00108

[...]

Jak zmniejszyć niechęć do korzystania z kuwety?

- Staraj się korzystać z tego samego rodzaju zwierka, do którego zwierzę przyzwyczaiło się jako kocię (do 7-12 tygodnia życia).
- Zapewnij kocu zwierka o głębokości 5-7 cm. (wyjątek stanowią niektóre koty, które preferują pustą kuwetę z kratką lub skrawki ligniny czy gazet na dnie)
- Sprawdź czy kuweta nie jest zbyt mała (jej długość powinna być przynajmniej taka, jaką długość ma twoje kot mierząc od czubka nosa do końca ogona). Upewnij się czy próg nie jest za wysoki dla kota z chorobą stawów (próg dla takiego kota nie powinien być wyższy niż 2 cm). Czasem pomaga po prostu zdjęcie pokrywy, jeśli kot korzystał do tej pory z krytej kuwety. (Ryc. 3.)
- Nigdy ustawiaj kocię toalety przy oknie ani w ruchliwym miejscu, częsta popełnianym błędem jest również ustawianie kuwety w ciemnych kąciech, z których ciężko się kota wydostać, lub w których może czuć się osaczony.
- Zapewnij wystarczającą liczbę kuwet (o jedną więcej niż liczba kotów w domu). Od tej zasady zdarzają się wyjątki, ale jeśli w domu występuje już problem musisz zacząć od dostarczenia nowej toalety dla kota. Kuwetę należy sprzątać codziennie, najlepiej od razu kiedy coś się w niej znajdzie. Wymień cały zwierka i nową kuwetę nie rzadziej niż co 4 tygodnie (najlepiej co tydzień), przy użyciu gorącej wody, ewentualnie ze zwykłym szarym mydłem lub płynem do mycia akwarium dla dzieci.
- Jeśli w domu jest kilka kotów zastanów się czy tworzą grupę społeczną. Sprawdź, czy koty wykazują wobec siebie zachowania afiliacyjne, jak opieranie się o siebie, wzajemne wyлизywanie, dotykanie noskami, wspólne leżenie w bliskiej odległości. Jeżeli koty mieszkające pod jednym dachem nie tworzą grupy społecznej nie ustawiaj ich kuwet blisko siebie. W przeciwnym razie koty będą traktować ich poprawnie jak jedną dwudzielną kuwetę, co może być źródłem konfliktu.

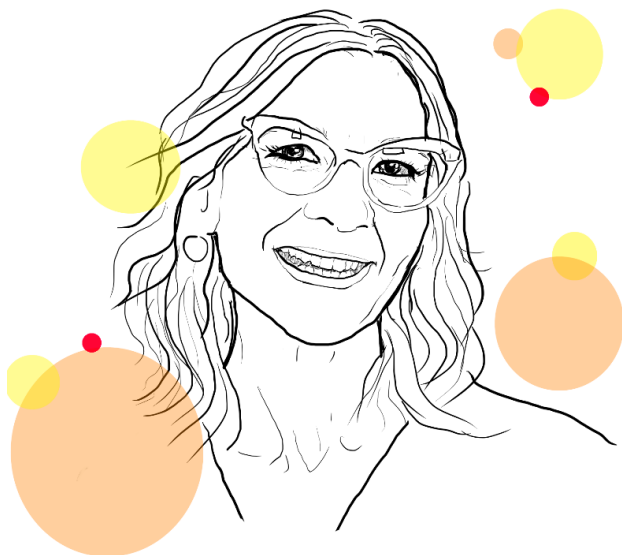
[...]

Dla dociekliwych

Przyjmuje się, że dwie trzecie wszystkich przypadków zapalenia dróg moczowych to śródmiąższowe zapalenie pęcherza moczowego (FIC)³.

³ Sparkers A., Bond R., Buffington T., Caney S., German A., Griffin B., Rodan I. (2016): Impact of stress and distress on physiology and clinical disease in cats. W: ISFM Guide to Feline Stress and Health, Ed. Ellis S., Sparkes A., International Cat Care, Wiltshire, 44-45

O AUTORCE – Jagna Kudła

Jest doktorem nauk weterynaryjnych, specjalizuje się w terapii zaburzeń zachowania psów i kotów. W 2013 r., Rada Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW przyznała jej tytuł doktora za pracę poświęconą przyczynom występowania zachowań agresywnych u starych psów.

Dyplom lekarza weterynarii, wydany przez SGGW oraz Prawo Wykonywania Zawodu lekarza weterynarii otrzymała w 2004 r. W 2005 r. ukończyła kurs specjalizacyjny z Medycyny Behawioralnej w European School for Advanced Veterinary Studies w Mediolanie.

Od 2006 r. współpracuje z „Magazynem Weterynaryjnym”, „Akademią po Dyplomie”, a także publikuje artykuły publicystyczne poświęcone zachowaniom psów i kotów. Występuje w programach telewizyjnych i audycjach edukacyjnych. Prowadzi program „Sekretne życie kotów”, przygotowany na licencji BBC.

Od kilkunastu lat regularnie prowadzi wykłady z zakresu weterynaryjnej medycyny behawioralnej m.in. na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej SGGW, Wydziale Stosowanej Psychologii Zwierząt UW, a także na studiach i kursach podyplomowych.

Dr Jagna Kudła jest członkiem Polskiego Stowarzyszenia Lekarzy Weterynarii Małych Zwierząt, a także członkiem założycielem Stowarzyszenia Weterynaryjnej Medycyny Behawioralnej. Współpracuje z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się dobrostanem zwierząt.